

Kokousaika **Torstai 3.9.2026 klo 13.00 - 15.10**

Kokouspaikka **Seurakuntatalo, pikkusali**

Jäsenet/varajäsenet **7 /7**
Glad Hannu
Hänninen Minna
Kotilainen Marjaana
Kuronen Juha
Rantalainen Minna pj.
Ruuhi Teuvo
Siltanen Tuija

Muut osallistujat	Salojärvi Kirsu Aula Maria Kaisa, Teams ~~Puustinen Jukka~~ Hämäläinen Teija Alpo Syvänen Tommi Raatikainen	pöytäkirjanpitäjä kirkkovaltuuston pj. kirkkovaltuuston vpj. nuorten vaikuttajaryhmä pykälät 36 - 39 pykälät 36 - 40
-------------------	---	---

Kokouksen avaus

Hartaus ja nimenhuuto.

36 § Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

KJ 9 L 1 -3 §:n ja kirkkoneuvoston päätöksen mukaisesti kirkkoneuvoston kokouksesta on ilmoitettava kirkkoneuvoston jäsenille vähintään viikkoa ennen kokousta. Asiakirjat liitteineen on toimitettava jäsenille viimeistään 3 pv ennen kokousta. Esityslista tästä kokouksesta on lähetetty jäsenille ja varajäsenille 28.8.2026.

Esitys: Kokous todetaan laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

37 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Tämän kokouksen päätösehdotukset on valmisteltu lapsiasiainvaikutuksen ohjeistuksen mukaan (KJ 23:3), ja mikäli päätöksellä on välitön vaikutus alle 18-vuotiaisiin, on se myös otettu huomioon valmistelussa ja tarpeen mukaan todettu esittelyssä.

Esitys: Hyväksytään neuvoston jäsenille jaettu esityslista tämän kokouksen työjärjestykseksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

38 § Pöytäkirjantarkastajien valinta

Ohjesäännön 13 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan heti tai sen tarkastaa kaksi kullakin kerralla valittua pöytäkirjantarkastajaa, jotka toimivat tarvittaessa myös ääntenlaskijoina.

Esitys: Valitaan kaksi pöytäkirjantarkastajaa. Tapana on ollut, että tarkastajat valitaan aakkosjärjestyksessä ja siitä kuka kulloinkin on vuorossa, tehdään merkintä asialistaan. Vuorossa ovat Juha Kuronen ja Teuvo Ruuhi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

39 § Ympäristödiplomi, väliraportti ja aikataulut

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Kirkkoneuvosto teki kokouksessaan 3.12.2025 päätöksen hakea ympäristödiplomia, nimesi ympäristövastaavaksi Tommi Raatikaisen ja nimesi työntekijöistä ja seurakuntalaisista koostuvan työryhmän, joka on tähän mennessä kokoustanut neljä kertaa. 13.5. Step-koulutus järjesti ympäristödiplomikoulutuksen ensin työntekijöille ja sitten luottamushenkilöille.

Työalat ovat läpikäyneet ja täydentäneet omalta osaltaan ympäristödiplomiin sisältyvän katselmustaulukon eri kohtia. Katselmustaulukon ns. minimikriteereistä puutteita on vielä jätehuolto-osassa mm. jätelaki ja jätehuoltomääräysten koulutus työntekijöille on vielä sopimatta. Katselmustaulukosta on kesken myös kohta hiilivaranto ja hiilijalanjälki; eli mikä on seurakunnan hiilijalanjälki (tähän liittyvä kiinteistölaskenta on kesken) ja mikä on seurakunnan hiilivarasto tällä hetkellä. Katselmustaulukon pohjalta luodaan ympäristöohjelma.

Pisteitä on kasassa tällä hetkellä n. 150, tämä on siis oma arvio. Ympäristödiplomiin vaaditaan vähintään 100 pistettä, mikä määrä pitää olla kasassa auditoinnin jälkeen. Katselmustaulukko ja ympäristökasvatussuunnitelma ovat tämän esityslistan liitteenä. Ympäristöasioiden tulee olla osana seurakunnan toimintaa ja se tulisi nivoa myös osaksi valmisteilla olevaa strategiaa.

Ympäristödiplomin on tarkoitus edetä seuraavan aikataulun mukaisesti:

- Ympäristödiplomityöryhmän kokous 2.10.
- Ympäristöohjelma hyväksytetään kirkkoneuvostolla 15.10. ja se pyytää hiippakunnalta auditointia.
- Auditoinnin katselmoi seurakunnan ja toteaa, täyttääkö se diplomin vaatimukset.
- Auditoinnin antaa lausunnon tuomiokapitulille, joka esittää kirkkohallitukselle ympäristödiplomin myöntämistä seurakunnalle.

Esitys: Kirkkoneuvosto tutustuu katselmustaulukkoon (LIITE1) ja ympäristökasvatussuunnitelmaan (LIITE 2) ja antaa mahdolliset kommenttinsa niihin. Kumpikin liitetiedoissa esitetty asiakirja voi vielä täydentyä.

Kirkkoneuvosto:

Alpo Syvänen esitteli lyhyesti ympäristökasvatussuunnitelman ja hän toivoi erityisesti kohtaan 2. tavoitteet kirkkoneuvostolta kannanottoa, joka myös nivoisi suunnitelman strategiaan. Tähän kohtaan kaivattiin jotain konkreettisia toimia. Suunnitelmaan ja ympäristödiplomiin tulevat lisäykset/ideat tulee lähettää tiedoksi Alpo Syväselle/Tommi Raatikaiselle 30.9. mennessä.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

40 § Kappelin kesäkäyttöremontti ja seurakunnan pikkusalin remontti (Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Vuoden 2026 talousarvio investoineen hyväksyttiin kirkkovaltuuston kokouksessa 18.12.2025. Hiekan kappelin tulevan kesäkäytön mahdollistava remontti herätti keskustelua. Budjetoituun 65 000 euroon sisältyy mm. öljylämmityslaitteiden purkaminen. Kirkkovaltuusto edellytti, että talouden tasapainotukseen nimettävä ryhmä selvittää vielä remonttiasiaa ja hankkeen aloitus vaatii kirkkoneuvoston hyväksynnän.

Kiinteistöpäällikkö Tommi Raatikaisen selvitys tämän hetken tilanteesta 26.8.2026:

IV-suunnittelu on viimeistelyssä ja tarjouspyyntöasiakirjojen luontia vaille valmis (valmistuu 31.8 mennessä). Muutoksia suunnittelussa tehty ja paras ratkaisu on tällä hetkellä öljylämmittimen purku ja vaihto IV-koneeseen, jolla pystytään hoitamaan sisäilman kierto ja vaihtuminen tiloissa. Kevät- ja syksy aikaa tukemaan asennetaan ilmanlämpöpumput, joilla saadaan tilaa kuivatettua ja myös osittain lämmitettyä. Hankinta mahtuu tämänhetkisen suunnittelun mukaan alkuperäiseen kustannusarvioon. Muuhun korjaustyöhön arvioitu määräraha riittää välttämättömien korjausten tekemiseen. Rakennushankeen vaikutus -> öljylämmityksestä luopuminen (virallisesti) ympäristödiplomin mukaisesti. Sähkönkulutus tulee hieman kappelilla kasvamaan (arvio 2 000 – 5 000 KWh, riippuen lämmityksen tarpeesta ja käytöstä). Sisäilmaa saadaan näillä toimilla parannettua. Kappelin yleisilme säilyy entisellään.

Talouden tasapainotuksen yhteydessä todettiin, että kappeli on kiinteistöstrategiassa määritelty säilytettäväksi ja edellä mainituilla toimilla sen kesäaikaista käyttöä voidaan jatkaa.

Seurakuntatalon pikkusalin remontti ei sinällään vaatisi enää kirkkoneuvoston hyväksyntää. Talouden tasapainotuksen tuloksena voidaan kuitenkin todeta, että seurakuntatalon peruskorjaukseen ei ole taloudellisia mahdollisuuksia, vaan rakennus "ajetaan loppuun" tekemällä vain pieniä korjaustöitä.

Kiinteistöpäällikkö Tommi Raatikaisen selvitys pikkusalin remontista 26.8.2026:

Iv-suunnittelu ja tarjouspyyntöasiakirjat ovat valmiina. Arvioitu kustannus 9 000 - 12 000 € (investoinnissa arvioitu 15 000 €), esitystekniikka asennettuna n. 4500 €.

Tiivistys/sähkö/lvi/korjaus/maalaustöihin jää vielä arviolta 8 500 – 11 500 €, jolla pikkusalin sisutusta saadaan parannettua. Alkuperäinen investoinnin määräraha 25 000 € riittää kyseisen investoinnin toteuttamiseen. Jatkossa harkittavaksi tulee kalusteiden uusinta.

Esitys: Kirkkoneuvosto antaa luvan talousarviossa mukana olleisiin investointeihin, joilla toteutetaan Hiekan kappelin kesäkäyttöremontti ja pikkusalin remontti. Molempien hankkeiden kilpailutus on syytä saada nopeasti käyntiin, jotta hankkeet ehditään toteuttaa syksyn aikana. Pikkusaliin osalta hankkeesta aiheutuu pientä haittaa toimintaan. Siunauskappelin osalta hankkeella ei ole toimintaan merkittävää vaikutusta, koska suunniteltu talvisulku voidaan aloittaa aikaisemmin kuin lokakuussa.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

41 § Talousarvion toteuma 30.6.2026 ja puolivuotiskatsaus (Esittelijä Kirsi Salojärvi 0500 641 757)

Toiminnan puolivuotiskatsaus:

Tammikuussa luottamushenkilöt aloittivat viimeisen vuotensa kirkkovaltuustossa ja -neuvostossa. Uusi vaalikausi ja ehdokkaiden etsintä käynnistyi vuoden alkukuukausina. Tammikuussa aloitti uusi kanttori Kari Kropsu vuoden sijaisuuden, samoin vakituiseksi valittu seurakuntapastori Jesse Kärkkäinen.

Kevätkaudella on pidetty normaalin viikkotoiminnan lisäksi useita konsertteja, erikoismessuja ja muita tapahtumia. Kirkon sivistyksen, kulttuurin ja julkisen hallinnon 750-vuotisjuhlavuoteen liityimme mm. Frida Kahlostä kertovan musiikkimonologin esittämisen kautta. Osallistujamäärä oli korkea, samoin palaute positiivista. Kuukausittaiset raamattuopetusillat Torstaitavernat toteutettiin pääosin vapaaehtoisvoimin, samoin Naistenpäivät (Huoltamo), joka oli luonteeltaan ekumeeninen. Kuiskaus minussa -pienryhmä kokoontui kerran kuussa keskittyen luovaan tapaan löytää Jumalan läsnäolo oman elämänsä keskeltä.

Vapaaehtoisille järjestettiin kiitosjuhla messun jälkeen kirkon pihalla toukokuun lopulla, sateesta huolimatta väkeä oli runsaasti paikalla. Kirkon toiminta ei olisi mahdollista nykyisessä laajuudessa ja laadussa ilman suurta vapaaehtoisjoukkoa.

Lummeniemessä pidettiin kaksi rippileiriä, joissa molemmissa kesäteologina oli TM Aino Kärkkäinen. Kaikki -lukuun ottamatta yhtä ortodoksia- konfirmoitiin. Yhteistyötä on tehty eri järjestöjen (mm. Veteraanit) ja organisaatioiden (mm. Musiikin aika ja kaupunki) kanssa. Yhteiskristillistä ja ekumeenista toimintaa alkuvuodesta edustivat mm. Kristittyjen ykseyden rukousviikon jumalanpalvelus Vapaakirkolla sekä lauluhetki Lottamajalla.

Lähetyssovimuksia uudistettiin ja mukaan tuli uutena mm. Samuel Reinaru ja Viron Lähetyskeskuksen työ. Kirkosta ja Lummeniemestä teetätettiin 3D-kuvaukset, joiden kautta ihmiset voivat tutustua ko. tiloihin kotisivuillamme. Tämä helpottaa mm. Lummeniemen vuokraustoimintaa. Seurakunnan arkistot on suurelta osin

siirretty säilytettäväksi Kansallisarkiston Jyväskylän toimipisteelle, nyt tästä tilasta luovutaan. Arkistot siirretään muihin tiloihin. Tallennussopimukset uudistettiin ja sen myötä ne digitoidaan.

Seurakunnan jäsenmuutokset 2026 tammikuu 4253 - kesäkuu 4177 jäsentä.

- kastettuja 4, kuolleita 47
- muuttoliike -35
- kirkosta eronneita/liittyneitä -1, muut tapahtumat 3
- jäsenmäärän muutos kauden alusta - 79

Talouden katsaus:

Talousarvion 2026 käyttötalousosan ulkoisten toimintatuottojen toteuma kesäkuun lopussa oli 38,7 %. Toimintatuotot ovat talousarviossa 670 970 € ja toteuma 259 574 €. Puukauppoja ei ole toteutunut kesäkuun loppuun mennessä vielä ollenkaan, koko vuoden arvio on 180 000 €. Myöskään pitopalvelu- ja majoitustuotot Lummeniemen ulosmyytyjen rippikouluviikkojen osalta eivät ole vielä luvuissa mukana.

Toimintakulujen toteuma eli käyttöprosentti puolen vuoden kohdalla on 50,7 %.

Toimintakulut ovat talousarviossa 1 896 384 € ja toteuma 960 987 €.

Henkilöstökulujen toteuma on 48,9 %, mutta tästä puuttuvat vielä isolta osin kausityöntekijöiden palkat. Kirkon virka- ja työehtosopimuksessa (KirVESTES 2025-2028) on sovittu 1.3.2026 voimaan tullut 2,4 % yleiskorotus. Talousarviossa tähän osattiin varautua. Palvelujen ostojen toteuma on 200 305 €, 43,7 % talousarviosta, aineiden ja tarvikkeiden toteuma 171 295, 58,3 % talousarviosta.

Investointisuunnitelma vuodelle 2026 on yhteensä 128 000 €. Ajettavaan ruohonleikkuriin varattiin 6 000 €, uusi on ostettu ja vanha leikkuri meni vaihdossa. Seurakuntatalon pikkusalin remontti ja kappelin kesäkäyttöremontti vaativat vielä kirkkoneuvoston luvan töiden aloittamiseksi. Urkujen soittopöydän korjaus ei tule toteutumaan vielä tänäkään vuonna materiaalihankintojen haasteiden vuoksi.

Kirkollisverotulojen osalta toteuma on 745 191 €, 53,5 %, talousarvio yhteensä 1 394 000 €. Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan nähden lisäys on 59 693 €, n. 8,7 %. Rahavarojen riittävyys on pysynyt vuoden 2025 tilinpäätöksen tasolla ja oli kesäkuun lopussa n. 64 päivää.

Tilikauden aikana ei ole ilmennyt olennaisia poikkeamia vuoden 2026 talousarvioon. Vuoden alkupuoliskon perusteella ei voida vielä ennakoida koko vuoden tulosta, koska tuotot ja kulut eivät kasva tai vähene tasaisesti.

LIITE 3, Tuloslaskelman toteumavertailu 30.6.2026

Esitys: Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi puolivuotiskatsauksen ja päättää antaa sen edelleen tiedoksi 17.9. kokoontuvalle kirkkovaltuustolle.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

42 § Kirkollisveron tuloveroprosentti vuodelle 2027

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Kirkkolain 6 luvun 2 §:n mukaan kirkkovaltuusto vahvistaa vuosittain tuloveroprosentin. Tuloveroprosentti vahvistetaan lähimpään 0,05 prosenttiyksikköön.

Viitasaaren seurakunnan tuloveroprosentti on tällä hetkellä 1,8 %, tällä prosentilla on menty vuoden 2023 alusta alkaen.

Viitasaaren seurakunnan jäsenmäärä on ollut laskeva jo hyvin pitkän aikaa. Vuosittainen vähennys tulee jatkossakin olemaan 2 – 3 %. Vuoden 2025 verokertymä oli yhteensä 1 277 671 €

Heinäkuun 2026 tilanteessa kirkollisverotulot ylittävät talousarvion 55 925 €:lla (tasaisella kertymällä mitattuna) ja tulokertymä on 62 207 € suurempi kuin vastaavaan aikaan viime vuonna. Kirkollisveroennuste, joka on tehty syksyllä 2025, arvioi vuoden 2026 kirkollisverotuloksi 1 414 000 € ja vuodelle 2027 1 403 000 €. Ennusteet ovat kovin optimistisia ja ihan näin isoja kirkollisverotuottoja ei ole huomioitu talousarviossa eikä suunnitelmavuosissa. Seuraava ennuste lienee käytettävissä vasta tulevana syksyllä.

Vuoden 2026 talousarviota laadittaessa lähtökohtana suunnitelmavuosien 2027 – 2028 taloudelle on ollut veroprosentin pysyminen ennallaan ja verokertymän pysyminen suunnilleen nykyisellä tasolla. Jäsenmäärän väheneminen pienentää verokertymää, mutta palkansaajien ansioiden nousu ja eläkkeiden indeksikorotukset vuorostaan kasvattavat verokertymää.

Näistä lähtökohdista on tarkoituksenmukaista säilyttää seurakunnan kirkollisveroprosentti 1,8.

Esitys: Kirkkoneuvosto esittää kirkkovaltuustolle, että se vahvistaa Viitasaaren seurakunnan vuoden 2027 kirkollisveroprosentiksi 1,8 %.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

43 § Lainan maksuajan jatkaminen

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Kirkon remonttia varten nostettiin vuonna 2021 lainaa 1 milj. euroa. Kirkkovaltuusto päätti kokouksessaan 4.5.2021 (9 §) lainan ottamisesta Nordea Pankista 5 vuoden laina-ajalle 20 vuoden maksutaulukolla, jolloin viimeinen erä jää isommaksi. Viimeinen erä olisi maksussa 10.12.2026 summaltaan 415 000 €. Lainaan on tehty vuosittaisten tasalyhennysten lisäksi kaksi ylimääräistä lyhennystä, jotka ovat yhteensä 210 000 €.

Taluspäällikkö on kysynyt Nordea Pankilta tarjouksen laina-ajan jatkamisesta 4 vuodella siten, että lainaa lyhennetään tasalyhennyksin 24 411,77 €

neljännesvuosittain 10.12.2026 alkaen. Viitekorkona säilyy 12 kk euribor ja luoton hinnoittelu säilyy siten, että marginaali on 0,59 %. Viimeisin korontarkistus on tehty 25.4.2026 ja korko on 3,277 %. Aiemmin lainaa on lyhennetty tasalyhennyksin 75 000 €/vuosi. Jatkossa vuosittainen lyhennys on 97 647,06 €.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää jatkaa kirkon remonttia varten nostetun lainan takaisinmaksuaikaa neljällä vuodella ehtojen säilyessä entisellään. Muutoksen järjestelypalkkio on 400 €.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

44 § Tililimiitti Nordean tilissä

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Nordean tilissä on toistaiseksi voimassa oleva 200 000 €:n tililimiitti, käyttötarkoituksena käyttöpääoma. Korko on euribor 3 kk + 0,50 % marginaali limiitin käytössä olevalta osalta. Limiitti ei ole ollut käytössä pitkään aikaan. Limiittiprovisio on 0,25 % vuosittain limiitin koko määrästä.

Samassa yhteydessä kuin talouspäällikkö pyysi Nordea Pankista laina-ajan jatkamista, keskusteltiin myös tililimiitin pienentämisestä nykyisestä 200 000 €:sta 100 000 €:oon. Mahdollisessa muutoksessa korko ja limiittikorko säilyisivät ennallaan ja muutoksesta pankki ei peri kuluja.

Esitys: Kirkkoneuvosto päättää pienentää Nordean tiliin liitetyn tililimiitin 200 000 €:sta 100 000 €:oon korkoehtojen säilyessä ennallaan.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

45 § Kolehdit loka-joulukuu 2026

(Esittelijä Minna Rantalainen, puh. 050 588 4902)

Kirkkojärjestyksen (KJ luku 3, 5 §) mukaan jumalanpalveluksissa sekä muissa kirkollisissa ja seurakunnallisissa tilaisuuksissa voidaan kerätä kolehti kirkon ja seurakunnan toiminnan sekä niiden tehtävää vastaavien tarkoitusten tukemiseksi. Kirkkoneuvosto hyväksyy suunnitelman jumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista ottaen huomioon kirkkohallituksen päätöksen seurakunnan pääjumalanpalveluksissa kannettavista kolehdeista. Kolehtikohteet päätetään kolme kertaa vuodessa. Suurin osa kohteista on kirkkohallituksen tai hiippakunnan määrittelemiä, jäljelle jääneistä pyhistä osa varataan omille läheteille ja lähetyskohteille. Vuoteen jää vain muutama ns. vapaa kolehtipyhä, johon neuvosto voi vapaasti valita kohteen.

Kolehtikohteet liitteenä (LIITE 4).

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy esitetyt kolehtikohteet.

Kirkkoherran lisäykset esitykseen:

Kirkkoherra ehdotti, että jatkossa jokaiseen 4 kuukauden kolehtijaksoon kirjattaisiin yksi kolehti, jonka kirkkoherra voisi ohjata sen hetkiseen kriisikohteeseen tai sellaisen puuttuessa, parhaaksi katsomaansa kohteeseen. Keskustelua tuli myös MobilePay:n käyttöön ottamisesta ja kirkkoherra esitti, että se otetaan myös meillä käyttöön.

Päätös: Alkuperäinen esitys ja lisäykset hyväksyttiin yksimielisesti.

46 § Strategian painopistealueet vuodelle 2027

(Esittelijä Minna Rantalainen, puh. 050 588 4902)

Seurakunnan strategiasta on tälle vuodelle 2026 osoitettu painopistealueiksi Ympäristödiplomi, Seurakunnan aarteet ja ”Seurakunta koetaan merkityksellisenä” -toiminta-ajatus. Strategiatyöryhmässä on Anneli Palonen, Marjaana Kotilainen, Jukka Puustinen, Jaana Hyppönen, Ninni Hämäläinen ja Minna Rantalainen. Strategiatyöryhmä ehdottaa kirkkoneuvostolle vuoden 2027 toimintasuunnitelmien painopistealueiksi:

- Viljele ja varjele
 - sisältää myös ympäristödiplomin tavoitteet
- Yhdessä viitasaarelaisten parhaaksi
 - yhteisöllisyyden mahdollistamista seurakuntalaisille
 - Kenen kanssa me järjestämme toimintaa?
 - Uusia yhteistyökumppaneita tai niiden kartoittamista
- Päättyvän strategiakauden yhteenveto ja tarvittavat korjausliikkeet
 - Toiminnan suunnittelussa huomioidaan koko strategia
 - Tarpeen mukaan oman painopistealueen valitseminen vuoden 2027 toiminnassa

Esitys: Kirkkoneuvosto hyväksyy vuoden 2027 painopistealueiksi strategiatyöryhmän ehdotukset.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

47 § Kanttorin viransijaisuuden jatkaminen

(Esittelijä Minna Rantalainen puh. 050 588 4902)

Kirkkojärjestyksen (6/§1) mukaan jokaisessa seurakunnassa tulee olla kanttori. Vuoden 2025 avasimme kanttorin viranhaun palkataksemme vakituisen kanttorin seurakuntaamme. Yhtään pätevää kanttoria ei hakenut virkaa. Kirkkoherra palkkasi MM Kari Kropsun kanttorin vuoden määräaikaissijaisuuteen. Määräaikaisuus loppuu 31.12.2026.

Kanttorin viransijaisuutta tulisi kuitenkin jatkaa maaliskuun loppuun, sillä seurakuntavaalit työllistävät normaalia enemmän, kanttorin virankuvaa tulisi tarkistaa sekä vuoden lopulla valmistuu B-pätevyyden omaavia kanttoreita, jotka voidaan ottaa huomioon viranhaussa, jos hakua lykätään alkuvuoteen. Kropsu on alustavasti lupautunut hoitamaan sijaisuutta maaliskuun loppuun. Virka tulisi julistaa avoimeksi tammikuun alussa kuukauden mittaisena. Uusi kanttori aloittaa 1.4.2027.

Esitys: 1. Kirkkoneuvosto päättää jatkaa kanttorin sijaisuutta maaliskuun 2027 loppuun saakka.
2. Kanttorin virka laitetaan avoimeksi tammikuun alusta. Hakuaika on yksi kuukausi. Uusi kanttori aloittaa 1.4.2027

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

48 § Talouden tasapainotus

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Vuoden 2026 talousarvion ja vuosien 2027 – 2028 taloussuunnitelmien hyväksymisen yhteydessä joulukuussa 2025 kirkkovaltuusto suositti kirkkoneuvostolle talouden tasapainottamistyöryhmän perustamista ja työskentelyn käynnistämistä. Vuoden 2026 talousarvio on 57 264 € alijäämäinen ja vuosille 2027 – 2030 taloussuunnitelma näyttää keskimäärin n. 50 000 €:n alijäämää/per vuosi.

Ryhmään kuuluivat johtoryhmän jäsenet ja kiinteistöpäällikkö. Ryhmä kokoontui maaliskuu-kesäkuussa neljä kertaa ja toukokuun kokouksessa mukana oli Teamsin välityksellä Lapuan hiippakunnan lakimiesasessori Tuomas Hemminki.

Keskeisenä periaatteena talouden tasapainotustyössä on pysyvien säästöjen löytyminen niin, että toiminta sopeutetaan vuosittain käytössä olevaan rahoitukseen. Keinoina ovat menojen vähennykset, tulojen lisäykset sekä mahdolliset rakenteelliset muutokset. Viitasaaren seurakunta ei ole kriisitilanteessa, sillä aiemmilta vuosilta kertyneitä ylijäämiä on seurakunnan taseessa 925 615 €.

Tulojen lisäysten odotukset eivät vaikuta realistisilta. Pitopalvelu- ja majoitustuottojen lisäys nykyisillä resursseilla ei ole mahdollista. Hautaamiseen liittyvät hinnastot on tarkistettu vuoden 2026 alusta. Vuokratuotot ovat tällä hetkellä lähellä maksimia ja näihin tuottoihin sisältyy myös riski, jos erityisesti liiketiloja jää tyhjilleen. Metsätalouden tuotot pysynevät samansuuruisina.

Sopeutus tulee väkisininkin kohdistumaan henkilöstöön eläköitymisten kautta ja kiinteistöjen kulujen sopeutukseen. Säästöjen saaminen seurakunnallisen elämän kuluista on melko marginaalista. Ei voida ajatella, että leikataan ns. juustohöylällä tasaisesti joka työalalta. Tätä painotti myös lakimiesasessori Hemminki todeten kuitenkin, että toiminnan kautta tulee miettiä, onko jotain toimintoja, joista luopumalla voidaan saada säästöjä.

Johtopäätökset:

1. Keskimääräinen tasapainotustarve vuosille 2027 – 2030 on n. 50 000 €/vuosi.

2. Säästön saavuttamiseksi tulisi toteuttaa henkilöstön eläköitymisten seurauksena yhden henkilötyövuoden vähentäminen. Nykyinen henkilöstöstrategia tulee päivittää (voimassa vuoden 2026 loppuun).
3. Kiinteistöistä on tehtävä suunnitelma, mistä tilasta/tiloista voidaan luopua. Vuoden 2028 loppuun tähtäävä nykyinen kiinteistöstrategia tulee päivittää.
4. Työntekijät miettivät oman työnsä kautta, onko sellaisia toimintoja, joista luopumalla tai muuttamalla niitä voidaan saada säästöjä aikaiseksi.

LIITE 5, Talouden tasapainotusohjelma

Esitys: Kirkkoneuvo merkitsee tiedoksi talouden tasapainotusohjelman ja antaa sen edelleen kirkkovaltuustolle tiedoksi.

Päätös: Esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

49 § Tuulivoimahanke

(Esittelijä Kirsi Salojärvi, puh. 0500 641 757)

Tuulivoimayhtiö on ollut Viitasaaren seurakuntaan yhteydessä jo reilu vuosi sitten. Yhtiö on lähettänyt vuokrasopimusluonnokset marraskuussa 2025 ja esitellyt hanketta johtoryhmälle tammikuussa 2026. Seurakunta antoi kesäkuussa toimeksiannon laki – ja kiinteistöarviointipalveluja tarjoavalle ArvoLex Oy:lle (entinen Maanomistajien Arviointikeskus) laatia lausunto sekä maanvuokrasopimusten vuokrahinnoista että sopimuksen yksityiskohdista. Arviolausunnot on saatu heinäkuussa. Tuulivoimayhtiön edustajat kävivät 26.8. esittelemässä hankkeen pääpiirteitä kirkkovaltuustolle.

Seurakunnan päätöksentekoa varten on sen neuvoteltava tuulivoimayhtiön kanssa hyväksyttävissä oleva hintataso ja sopimuksen ehdot. ArvoLex Oy:n edustajat voivat olla asiantuntijan roolissa mukana jatkoneuvotteluissa ja sopimusehtojen uudelleen muotoilemisessa.

Liitteenä ArvoLex Oy:n edustajan antama lausunto vuokrasopimusluonnoksen hinnoista (LIITE 6), sekä vuokrasopimusluonnos, johon ArvoLex Oy:n edustaja on tehnyt omat kommenttinsa (LIITE 7). **Liitteet ovat salassa pidettäviä.**

Esitys: Kirkkoneuvosto valtuuttaa:

1. ArvoLex Oy:n ja seurakunnan talouspäällikön yhdessä neuvottelemaan tuulivoimayhtiön kanssa sopimusten hinnoittelusta ja sopimusehdoista.
2. Johtoryhmän ja kiinteistöpäällikön yhdessä määrittämään neuvottelutavoitteen.

Päätös: Esityksen kohdat 1 ja 2 hyväksyttiin yksimielisesti.

50 § Tiedoksi merkittävät asiat

- Kirkkoherran viranhaltijapäätös 4.2026.
- Kiinteistöpäällikön viranhaltijapäätökset 1. ja 2.2026.

- Arkiston talletussopimusten uudistaminen.
- Vaali-ilta järjestetään torstaina 29.10. klo 18.00.
- Talouspäällikkö selvittää, mitä hallintosäännössä on sovittu sähköisten/hybridikokousten järjestämisestä -> tästä tieto kirkkoneuvoston ja -valtuuston jäsenille.

51 § Kokouksen päättäminen ja lain mukaisen muutoksenhakuohjeen antaminen

Puheenjohtaja Minna Rantalainen päätti kokouksen klo 15.10 ja antoi kirkkolain 12 luvun mukaisen muutoksenhakuohjeen, joka on pöytäkirjan liitteenä.

Allekirjoitukset

MINNA RANTALAINEN	KIRSI SALOJÄRVI
Minna Rantalainen	Kirsi Salojärvi
puheenjohtaja	pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirjan tarkastus 9.9.2026

JUHA KURONEN	TEUVO RUUHI
Juha Kuronen	Teuvo Ruuhi

Tarkistettu pöytäkirja Viitasaaren seurakunnan kirkkoneuvoston 3.9.2026 pitämästä kokouksesta on yleisesti nähtävänä 9.9.2026 alkaen seurakunnan kotisivuilla.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Viitasaaren seurakunta

Kirkkoneuvosto

Kirkkoneuvoston kokous **3.9.2026**.

Pöytäkirja on 9.9.2026 viety nähtäväksi yleiseen tietoverkkoon.

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 36, 37, 38, 39, 41, 42, 46, 48, 49, 50, 51

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 40, 43, 44, 45, 47

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitettussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä.
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.
3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystyöpalvelut);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset).

Pöytäkirjan pykälät:

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomaisen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomaisen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Viitasaaren seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Pappilantie 6

Postiosoite: 44500 Viitasaari

Sähköposti: viitasaaren.seurakunta@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 40, 43, 44, 45, 47

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymättömän asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö:

Viitasaaren seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Pappilantie 6

Postiosoite: 44500 Viitasaari

Sähköposti: viitasaaren.seurakunta@evl.fi

Hankintaoikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintaoikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Vaasan hallinto-oikeus

Ensisijainen yhteystieto: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Käyntiosoite: Korsholmanpuistikko 43

Postiosoite: PL 204, 65101 Vaasa

Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti **14 päivän kuluessa** siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Ensisijainen yhteystieto: <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Puhelinvaihtel: 029 56 43300

Faksi: 029 56 43314

Sähköpostiosoite: markkinaoikeus@oikeus.fi

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos vireillepanon viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa asiakirjat toimittaa markkinaoikeudelle ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikeudenkäyntimaksu

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: [Maksut - Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#)

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.